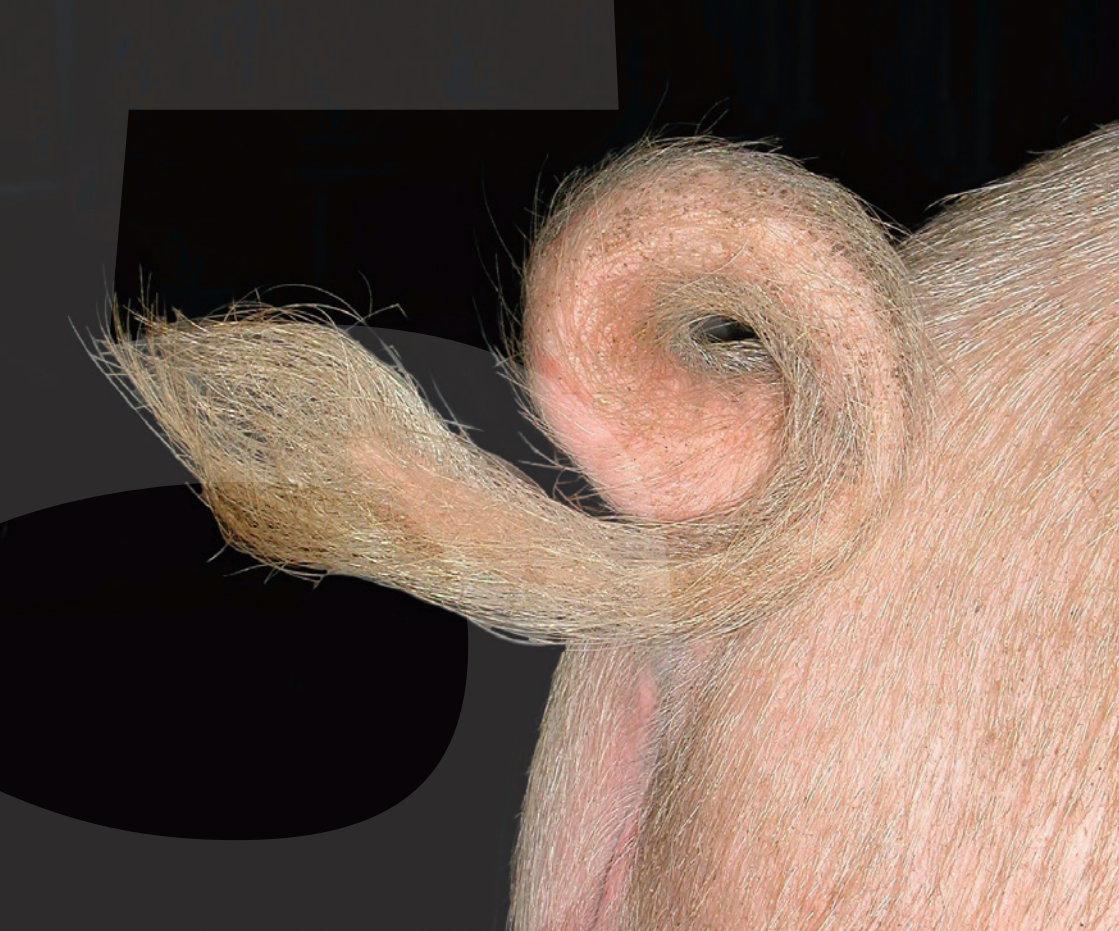

Gård&Djurhälsan

FRISKA DJUR GER VÄLMÄENDE GÅRDAR

Femkamp i hållbar grisuppfödning
– Sverige utklassar resten av EU

1. Friska djur behöver inte antibiotika!

Sverige var först i världen då riksdagen 1986 förbjöd användning av antibiotika i foder i syfte att öka djurens tillväxt. Ett sådant förbud kom först år 2006 inom EU. Utanför EU, till exempel i USA, används fortfarande antibiotika rutinmässigt i tillväxtstimulerande syfte, och användningen till lantbruksdjuren är i USA fyra gånger större än användning till människor. I Sverige är förhållandet tvärtom. Statistik från den svenska övervakningen av antibiotikaresistens visar att den veterinära försäljningen av antibiotika (alla djurslag) 2012 var cirka 12 ton. Motsvarande siffra för den svenska sjukvården är cirka 65 ton.

2. Svenska grisar har knorr på svansen!

I Sverige är det inte tillåtet att kupera svansen på smågrisen. Att grisen har knorren kvar är en kvalitetsmarkör för att grisen under sin levnadstid har haft tillräckligt med plats och en bra miljö med tillräcklig tillgång till bökbart material (strö). En stressad gris börjar ofta tugga på sina boxkompisars svansar. Svansbitning leder till otäcka skador för den gris som blir drabbad. I den svenska grisuppfödningen förekommer svansbitning lika sällan i konventionell uppfödning som i den ekologiska.

Istället för att åtgärda de grundläggande bristerna i grishållningen som orsakar svansbitning svanskuperas grisarna i de flesta EU-länderna. Europeiska livsmedelsmyndigheten har i en rapport från 2007 visat mer än 90 procent av grisarna i EU svanskuperas. EU:s grisdirektiv har sedan 1 januari 2013 ett förbud mot rutinmässig svanskupering, men bara grisarna i Sverige, Finland och Litauen har knorren kvar.

3. Livsmedel fria från salmonella!

Varje år rapporteras ungefär 3 000-4 000 fall hos människor i Sverige. I merparten av dessa fall, 80-85 procent, har personen smittats utomlands. Den låga andelen inhemsk smitta som ses i Sverige är unikt i en internationell jämförelse. Sverige började bekämpa salmonella redan på 1950-talet och sedan 1961 finns en särskild salmonellalagstiftning.

Europeiska Livsmedelssäkerhetsmyndigheten, EFSA, gjorde 2008 en studie över salmonellaförekomsten i grisuppfödningen inom EU. Ingen salmonella hittades i svenska bruksbesättningar. I medeltal sågs salmonella i 33 procent av bruksbesättningarna inom EU.

4. Miljön vinner på friska grisar!

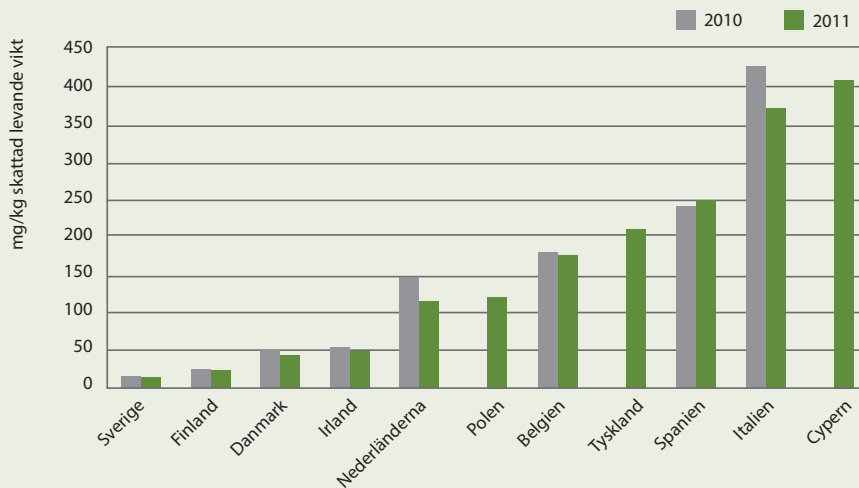
Den goda hälsan hos svenska grisar innebär stora miljöfördelar. Djurhållningens miljöpåverkan har en tydlig koppling till användning av mark för foderproduktion. En av de viktigaste faktorerna för att få en låg miljöpåverkan är därför att djuren kan utnyttja det konsumerade fodret för att växa så bra som möjligt. Sjuklighet innebär, förutom ett påtagligt lidande för de drabbade djuren, försämrad foderomvandling och förlängd uppfödningstid, vilket leder till en ökad foderåtgång och större miljöpåverkan för det producerade livsmedlet. I internationella jämförelser är svenska grisar bäst på att utnyttja näringen i fodret, det vill säga det går åt mindre mängd foder för att producera samma mängd kött.

5. Veterinärer tjänar inte pengar på läkemedel!

I många länder, till exempel Tyskland, Belgien och Nederländerna, kommer en mycket stor del av veterinärens inkomst från försäljning av läkemedel, vilket gör att det också finns en ekonomisk drivkraft hos veterinären som kan leda till överförskrivning. I den internationella diskussionen är det många som vill se ett stopp för detta, eftersom att skilja mellan förskrivare och försäljare är en grundbult i ett trovärdigt system för ansvarsfull antibiotikaanvändning. I Sverige har det alltid varit apoteken som skött försäljning av läkemedel, och det veterinära arbetet fokuserar på att förebygga sjukdomar istället för att tjäna pengar på läkemedelsförsäljning.

Antibiotikaförsäljning, livsmedelsproducerande djur

Källa: Europeiska läkemedelsmyndigheten 2013

Förekomst av salmonellapositiva bruksbesättningar gris 2008 (EFSA, 2009)

- **Friska djur
behöver inte
antibiotika**
- **Svenska grisar har
knorr på svansen**
- **Livsmedel fria
från salmonella**
- **Miljön vinner på
friska grisar**
- **Veterinärer tjänar
inte pengar på
läkemedel**

I denna skrift hittar du kortfattad och enkel information om fem skillnader mellan svensk grisuppfödning och svenskt griskött jämfört med andra EU-länder.

Vi från Gård & Djurhälsan tycker att kunskapen är alldeles för låg om dessa skillnader bland allmänhet och konsumenter. Sprid den gärna till vänner och bekanta!

Du hittar den även på www.gardochdjurhalsan.se

Guldmedalj i hållbarhet

– men hur får vi guld i lönsamhet?

Gård & Djurhälsan har förebyggande djurhälsovård för de svenska grisarna som vår paradgren. Detta arbete fortsätter med oförminskad styrka. Däremot känner vi djup frustration över att svenskt griskött har så svårt att hävda sig på marknaden. Svensk grisproduktion är för oss den långsiktigt mest hållbara genom friska djur, gott djurskydd, låg antibiotikaförbrukning och salmonellafritt griskött. Att marknaden aktörer inte premierar det svenska grisköttet är ett dilemma som inte bara berör svensk grisuppfödning.

Ska vi få resten av världen att följa vårt exempel måste den hållbara svenska grisuppfödningen också vara lönsam. Här har alla aktörer ett ansvar, och särskilt de som idag bara går på lägsta pris istället för långsiktig hållbarhet.

Jag och Gård & Djurhälsan hoppas att vi genom denna skrift kan öka kunskapen om skillnaderna mellan svensk grisuppfödning och svenskt grisköttet jämfört med våra konkurrentländer.

Andrea Holmström
tf Vd